Krammeko på recept

Børn med autisme kan finde ro hos køer. Nu vil mælkebonde Marija Jacobsen gøre fænomenet bredt kendt

KO-TERAPI

Jonas Vester | jves@bt.dk

»Man skal passe på, når de rejser sig. Så kan de godt finde på at skide ud over dig. Det er ikke sjovt.«

Tiårige Svende Jacobsen taler af erfaring, når han fortæller, hvilken ende der er bedst at ligge ved, når man skal kramme en ko.

At kramme en ko lyder måske en anelse skørt, men for børn med en autismediagnose er der faktisk mening i at dyrke venskabet med de et halvt ton tunge drøvtyggere.

»Køer er varme, store og rolige. De har en lav puls, og det smitter af, når autistiske børn er tæt på dem eller ligger op ad dem. Det gør, at de kan falde til ro. De stiller ingen krav, og så kan man fortælle dem alt,« fortæller Svendes mor, Marija Jacobsen.

Familien Jacobsen driver et landbrug med malkekvæg i Årre nær Varde, og her har Svende, der er infantil autist, haft stor glæde af at kunne rase ud og falde til ro, når hverdagens opgaver bliver for meget.

Laver autist-gård

»Hvis han har haft en dårlig dag i skolen, så kan han gå ud i stalden og rase af. Der er der ingen, der stiller krav til ham, og han kan nyde roen med køerne,« siger Marija Jacobsen.

Men køerne skal også komme andre børn og familier med autisme til gode. I Marija Jacobsens fødeland, Holland, er fænomenet med krammekøer mere udbredt. Her er der gårde med besøgsmuligheder målrettet til børn med autisme.

Det er det koncept, Marija Jacobsen nu vil forsøge at kopiere og udbrede i Danmark. Derfor er familien Jacobsen i gang med at etablere toilet og køkken i stalden og hytter på markerne nærved. Marija Jacobsen håber at kunne slå ladeporten op til besøgende først i det nye år.

»Der er masser af muligheder for almindelige børn og deres familier, men jeg vil også gerne give autister og børn med særlige behov nogle andre muligheder, som kan hjælpe dem,« siger hun.

Undersøgelser har også vist, at køernes rolige natur direkte kan aflæses hos mennesker med stress. At være sammen med en flok drøvtyggende køer kan sænke niveauet af stresshormonet kortisol. I Norge bruges landbrugsdyr også til at hjælpe børn med autisme.

Første besøgende

I weekenden havde Marija Jacobsen og resten af familien for første gang inviteret autistiske børn og deres familier indenfor. I alt ti børn med forskellige autismediagnoser og særligt følsomme børn samt deres familier var forbi gården nær Årre for at kramme køer i et par timer.

I det nye år satser Marija Jacobsen på at kunne invitere til en ugentlig besøgsdag. Hun mangler kun at få den sidste finansiering til projektet på plads. Fra midten af januar lancerer hun en indsamling på crowdfundingsiden booomerang.dk.

»Det er lidt en lakmusprøve. Hvis jeg får opbakning derinde, så må det også betyde, at der er andre familier, der kan se fidusen, og som har lyst til at komme forbi gården,« siger Marija Jacobsen.

• Marija Jacobsen har to børn med autisme. Svende er den yngste, og familien har på egen hånd mærket de gode virkninger, køerne har haft. FOTO: MICHAEL DROST

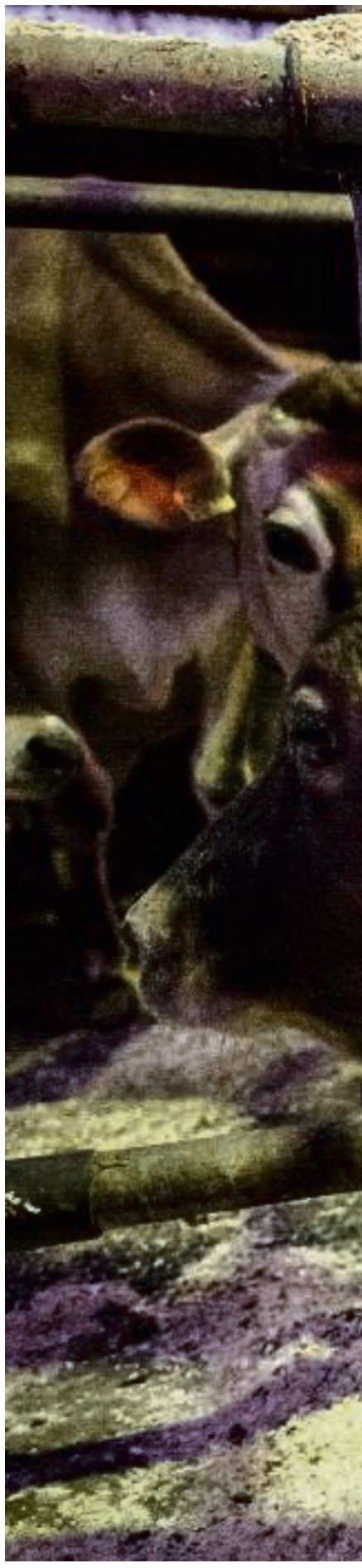

• Køer kan hjælpe autistiske børn til at falde t
krammekøer mere udbredt, og nu vil Marije f

Når dyr hjælper skrøbelige mennesker

• Hunden er menneskets bedste ven, siges det, og meget tyder på, at det er rigtigt. I hvert fald har undersøgelser vist, at hunde kan opsnuse kræft, ligesom de har en gavnlig virkning på eksempelvis stress og hukommelse. FOTO: SARAH CHRISTINE NØRGAARD.

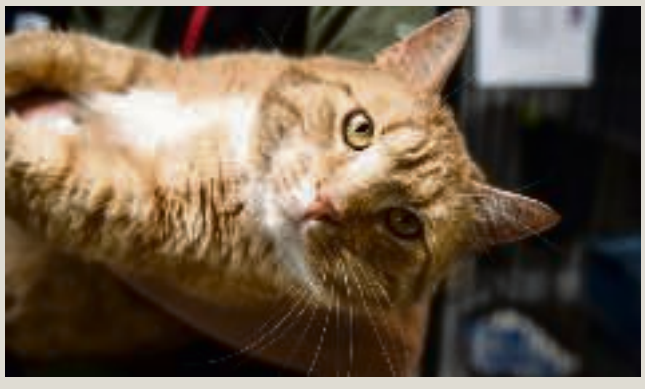

• Hunde er ikke alene om at værne om dit helbred. Katteejere har f.eks. 30 pct. mindre risiko for at dø af hjerte-karrelaterede sygdomme, og katte kan også nedsætte risikoen for hjerteanfald. Undersøgelser har også påvist, at du nedsætter blodtrykket bare ved at ae en kat. FOTO: IDA ARENTSEN.

• Dykkere kender delfiner som legesyge følgesvende i havet, og de nysgerrige havdyr har også gode effekter på mennesket. I flere lande lader man eksempelvis sårede soldater genoptræne sammen med delfiner, fordi de har en god virkning på PTSD.
FOTO: DIETER BETZ

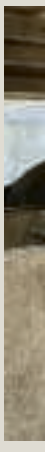

• He
tusin
væd
og d
mod
stres

il ro. Køerne er store og rolige, og det har en afsmittende effekt på børnene. Det har Marija erfaret med sin egen søn Svende, der her hygger sig med familiens køer. I Holland, hvor Marija er født, er fænomenet med orsøge at udbrede konceptet i Danmark. FOTO: MICHAEL DROST.

ste har været et vigtigt arbejdsredskab for mennesket i nder af år, men de kan også bruges til andet end arbejde og ldeløb. Hestens nervesystem er nemlig meget lig menneskets, lerfor har heste en evne til at spejle den sindstilstand, som de ler hos et menneske. Rideterapi kan derfor bl.a. hjælpe mod ss, angst, depression og ADHD. FOTO: CHRISTIAN LINDGREN.

• Marsvin og hamstere kan hjælpe børn med autisme til at begå sig bedre i sociale sammenhænge. Det viser flere videnskabelige undersøgelser. FOTO: NILS MEILVANG.

● DYR KAN HJÆLPE MED AUTISME

Køer er ikke de eneste dyr, der kan hjælpe børn med autisme:

I 2010 publicerede det videnskabelige tidsskrift Psychoneuroendocrinology en undersøgelse fra forskere på det canadiske University of Montréal, som påviste, at hunde har en gavnlig virkning på niveauet af stresshormonet kortisol.

42 familier med autismeramte børn blev udstyret med specialtrænede hunde.

Forskerne undersøgte kortisolniveauet i børnenes spyt om morgenen. Normalt topper kortisolniveauet, en halv time efter man er vågnet, hvorefter det falder i løbet af dagen.

Inden hundene blev introduceret, steg kortisolniveauet med 58 pct.

I de fire uger, børnene havde hundene hos sig, steg kortisol-niveauet kun med ti pct. Efter hundene blev fjernet, steg niveauet med 48 pct.

Marsvin gør autister mere sociale:

University of Queensland i Australien har undersøgt, hvordan et uræ-net dyr som et marsvin kan hjælpe børn med autisme. Forskerne lod 99 børn i alderen 5-13 år, hvoraf nogle børn var autister, lege sammen med marsvin omkring sig. Når marsvinene var i klasselokalet, engagerede børnene med autisme sig 55 pct. mere i de sociale aktiviteter, end når de legede med legetøj. Børnene med autisme var også mindre tilbøjelige til at græde.